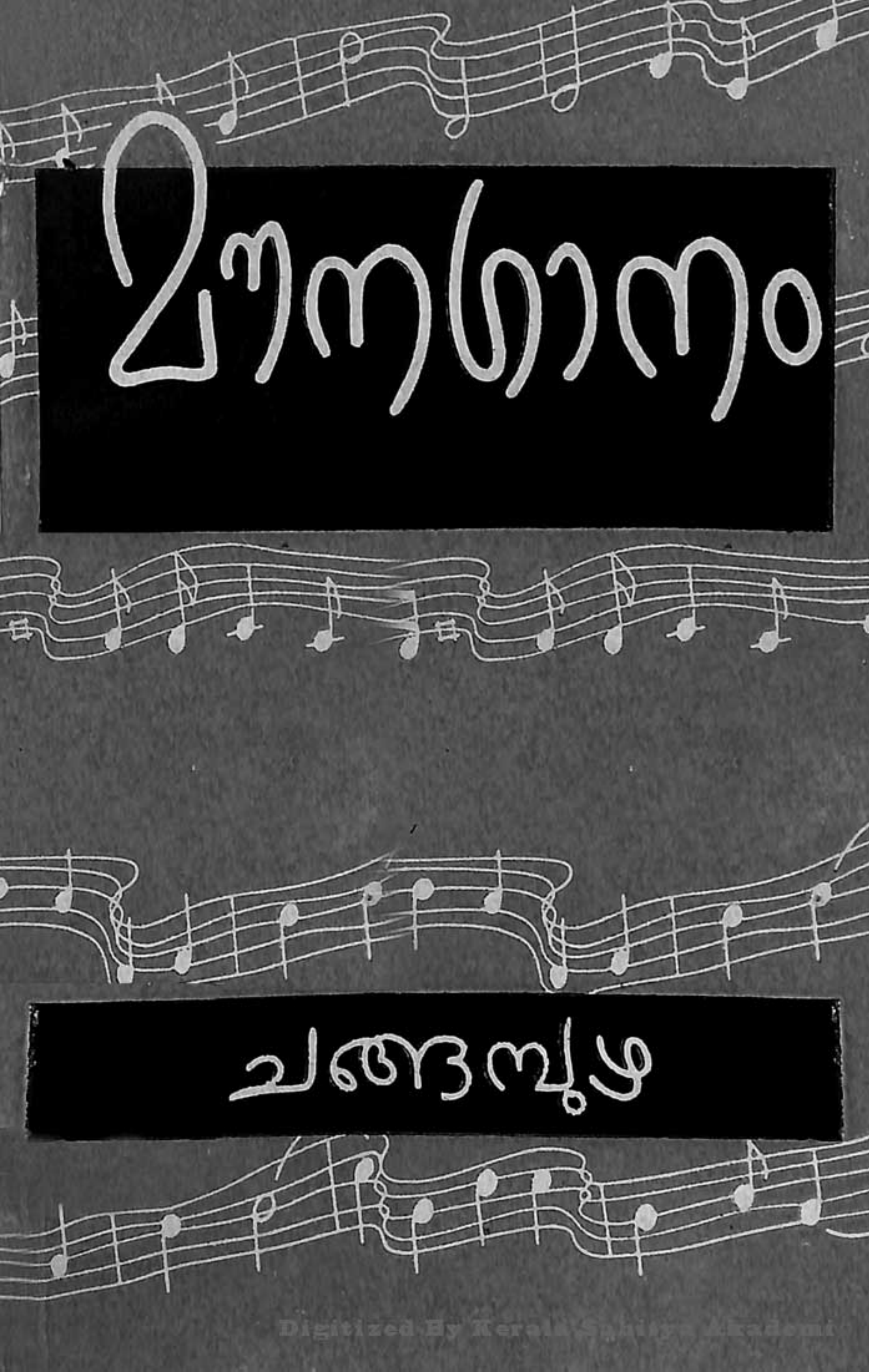

The background of the entire page is a dark grey or black color, decorated with white musical staves and notes. The staves are arranged in a wavy, horizontal pattern across the page. The notes are simple, round, and white, with some having stems. The overall aesthetic is that of a vintage or artistic book cover.

ചന്ദ്രനാഥൻ

ചങ്ങമ്പുഴ

മൗനം

ചങ്ങമ്പുഴയുടെ കൃതികൾ.

1. രമണം	1	8	0
2. ദേവഗീത	2	0	0
3. സ്തന്ദിക്കുന്ന അസ്ഥിമാടം	2	0	0
4. അപരാധികൾ	1	8	0
5. ദിവ്യഗീതം	1	8	0
6. കാണപ്പൂക്കൾ	1	0	0
7. ബാഷ്പഃജ്വലി	1	8	0
8. രക്തപുഷ്പങ്ങൾ	1	4	0
9. നങ്കുലകാന്തി	1	4	0
10. ആകാശഗംഗ	1	0	0
11. കളിത്തൊഴി	2	8	0
12. വത്സല	0	8	0
13. ആരാധകൻ	0	8	0
14. ചോഹിനി	0	8	0
15. ദേവത	0	8	0
16. തിഃലാത്തമ	0	8	0
17. കലാഭക്ഷി	0	12	0
18. ശ്രീതിലകം	1	0	0
19. മൃഡാമണി	1	0	0
20. കരടി	0	8	0
21. വിചാരമാലോചന	0	8	0
22. അനശ്ചരഗാനം	0	8	0
23. യവനിക	1	8	0
24. ഫേമന്തചന്ദ്രിക	1	8	0
25. സാഹിത്യചിന്തകൾ	1	0	0
26. പ്രതികാരദൂർ	2	8	0
27. പെല്ലീസും മെലിസാനയും	1	8	0
28. മാനസാന്തരം	1	8	0
29. ദേവയാനി	0	8	0
30. നിർവൃതി	0	8	0
31. ഇടപ്പള്ളി രാഘവൻപിള്ളയുടെ എല്ലാ കൃതികളും കൂടിക്കൂടെ വാഴ്ചയിൽ	5	0	0
നവഭാരത (ശ്രീദേവി ചങ്ങമ്പുഴ)	0	8	0

മംഗളാദയം ലിമിറ്റഡ്, തൃശ്ശിവപേരൂർ.

മെഴുനശാനം

ഗ്രന്ഥകർത്താ

ചങ്ങമ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ള എം. എ.
ഇടപ്പള്ളി

PUBLISHERS:

THE MANGALODAYAM LTD.,
TRICHUR.

First Edition in Kannu 1124

Copies 1000

All rights reserved by
Mrs. SREEDEVI CHANGAMPUZHA
" SREEDEVI MANDIRAM "
EDAPPALLY
(N. Travancore)

Price
Rupee One

Printed at
The Mangalodayam Press,
Trichur.

കവിതകൾ

	ഭാഗം
1. ഉത്തേജനം	1
2. ദേവയാനി	3
3. കൃതാത്മൻ ഞാൻ	6
4. ആ വസന്തം	13
5. മൗനഗാനം	17
6. കൈത്തിരി	20
7. ആരവകിൽ	24
8. ആയിച്ച	25
9. കുറുസമ്മതം	30
10. ആത്മദാഹം	32
11. ചിന്താവിഹാരം	36
12. അംബാലിക	40
13. ഉമ്മിള	43
14. കല	45
15. ഒരു കത്ത്	47
16. സാവിത്രി	52

Then to sing, or I'm wrong,

Here below is my lot;

All who smile at my song,

Will love me—will they not?

When good fellows are round me,

When good wine they bring,

God whispers me kindly,

"Poor little one, Sing!"

—*Pierre Jean de Beranger.*

ഉത്തേജനം

വിൺമലർത്തോപ്പിലെക്കുളുകുപ്പുമൊട്ടൊ-
ന്നെന്തിത്തട്ടിലടൻ വീണു.

വേണുനാദംപോലെ ഞാനറിയാതെൻ
പ്രാണനിലൊട്ടിപ്പിടിച്ചു നിന്നു.

സന്തതമായതിൻ സംഗമം മൂലമെൻ
സങ്കല്പംപോലും നിറംവിടിച്ചു.

അത്യന്തദുഃഖത്തിൽ കാർമുകിൽമാലയാ-
ലത്രയ്ക്കിരുണ്ടോമെന്നന്തരീക്ഷം,
വെള്ളി വെളിച്ചത്തിൽ മുങ്ങി,യച്ചൈതന്യ-
കുളാലത്തിന്റെ നവോദയത്തിൽ!

പ്രാണഹർഷപ്രഭമായൊരാ ചേളയിൽ
ഞാനൊരു സംഗീതമായി മാറി!

എന്നനസ്സുനന്ദം താമങ്ങുമാഞ്ഞെടു-
ത്തുമ്മവെയ്ക്കുംപോലെനിത്യം തോന്നി!
ലോകത്തിലെങ്ങും ഞാൻ കണ്ടീ,ലത്രയ്ക്കിതൻ
കാകോളത്തിന്റെ കണികപോലും!
കൈസ്സമൃദ്ധിയും, പുഷ്പലശാന്തിയും
സപ്തപ്രകാശവുമായിരുന്നു!

ജീവിതംതന്നെയെന്നിങ്ങൊരു മല്ലിക-
പ്ലവിൻ പരിമളമായിരുന്നു!

* * *

തങ്ങളിലൊത്തിനിമേലിലും, ഹാ, നമു-
ക്കിങ്ങനെതന്നെ കഴിഞ്ഞുകൂടാം!

നീണ്ട യുഗങ്ങൾ നിമേഷങ്ങളെന്നപോൽ
നീന്തിക്കൂടുന്നു നമുക്കൊടുവിൽ

എന്തെങ്കിലുമൊരു കാലത്തനാദ്യത്ത-
സൗന്ദര്യസന്ധ്യയിൽ ചേർന്നുലിയാം!

നിൻനിഴൽ മാഞ്ഞാലും നിന്നിടുമെന്നിൽ നിൻ
നിമ്ലാശ്ശേഷത്തിൻ മോമാഞ്ചങ്ങൾ!

—o:~o:—

I

പൂഞ്ചിരിക്കൊഞ്ചലിൽ ചാലിച്ചു വാക്കിനാൽ
വഞ്ചിജ്ജ്വലേ നീ ചെയ്ക്കതെന്നെ?

13—8—1111.

II

പദസഹസ്രാ നവപരിവർത്തന-

പരഭൂതങ്ങൾതൻ പഞ്ചമധാരയിൽ

പുളകമേലുമീ വഞ്ചിവസുധതൻ

പുകുളലകുളലത്തുചെന്നങ്ങനെ

ഭവനസീമയെപ്പുൽകിമാ,റഞ്ചിത-

പ്ലവിയനാവിലം, വഷ്ടിച്ചുനാരതം,

പരിലസിജ്ജ്വ നീ, മേൽക്കുമേൽ, പാവന-

പരിണതോജ്ജ്വലവിത്രനക്ഷത്രമേ!

4—3—1113

ദേവയാനി

നീലമലകളേ, നിങ്ങളോർമ്മിയ്ക്കുമോ
നീറുനൊരീ മന്മനസ്സിന്റെ ഗൽഗദം?

പൂവിട്ടുനില്ക്കും മരങ്ങളേ, നിങ്ങളും
ഭാവിയിലോർമ്മിയ്ക്കുകില്ലി നിഴലിനെ.

ഇല്ല മൽസപന്തമായൊന്നും—കുനിയെഴാ—
തെല്ലാം മറഞ്ഞു—കഴിഞ്ഞു സമസ്തവും.
പല്ലിളിയ്ക്കുന്നോ നിരാശതേ, നിദ്രയും
കൊല്ലാതെ കൊല്ലാനൊരുങ്ങിനിന്നെന്നെ നീ?

അന്തരംഗത്തിലെന്നാശയ്ക്കു മേല്ക്കുമേൽ
ചെന്തളിർ ചൂടാനിടകൊടുത്തങ്ങനെ
പൊന്നിൽക്കുളിച്ചു കണങ്ങിച്ചിരിച്ചെന്റെ
മുനിലണഞ്ഞ സുദിനശതങ്ങളേ!

നിങ്ങളും, മയ്യോ, തടികൊണ്ടിപ്പൊതുപോ—
ലെങ്ങോ മറഞ്ഞു—നിരാധാരയായി ഞാൻ!

എല്ലുപുഷ്പത്തെപ്പഴുക്കുവോപോൽ, കാരുന്നി—
തല്ലലോരോന്നയന്റെൻ കരവകാമ്പിനെ

സപര്യം!—മടങ്ങുന്നു സംതൃപ്തചിത്തനായ്
സപഗ്ദ്ധത്തിലേയ്ക്കിന്നു മജ്ജീവനായകൻ!

കാക്കുന്നതുംകൂടിയില്ലല്ലമാനെയന്റെ
പേക്കുത്തിലൊന്നും—പരാജിതതന്നെ ഞാൻ!

ചിന്തിച്ചിരിയ്ക്കാതെ ടുവ്വിയേ, നിത്യ-
 മെന്തിൻ കൂട്ടിമുട്ടിച്ചു നീ ഞങ്ങളെ?
 അല്ലെങ്കിലെന്തിൻ, തെറ്റിയെന്നിതല്ല, ഞാ-
 നില്ലിനിക്കുറപ്പെടുത്തുകില്ലാമെയും!
 പറ്റിയബദ്ധമറിയാതെനി,യ്ക്കിതിൽ
 തെറ്റൊന്നിലാ,ണിതാ മാപ്പു ചോദിച്ചു ഞാൻ.
 എങ്കിലു,മയ്യോ, കെടുന്നില്ലശേഷമെൻ
 സങ്കടം,—എത്ര ഞാൻ കണ്ണീർ പൊഴിയ്ക്കിലും!!

[അപൂർണ്ണം]

III

ചന്ദനശീതളസുന്ദരചന്ദ്രിക ചിന്നിയ ശിശിരനിശീമം
 ചഞ്ചലരജതവലാഹകചുംബിതബിംബിതതാരകയുഗം
 മന്ദമദാകലമലയാനിലചവിതാർദ്ധതാവൃതകാന്തം
 മഞ്ജുളസുരഭിലമഞ്ജുരികാകലരഞ്ജിതകുഞ്ജഗൃഹാന്തം
 7—1—1113

IV

ആകുലമാമൊരു മാലയും കോർത്തുകൊ-
 ണ്ടുകൊകിന്നിയായിരിയ്ക്കുകയാണവൾ
 ഗ്രാമപ്രശാന്തി സമേതനമാമൊരു
 ഹേമോജ്ജപലാകാരമാനത്ര മാതിരി.
 കാണാമടുത്തൊരു സന്യാസിയെപ്പോലെ
 കാവിയുടുപ്പിട്ടു നിൽപൊരോലക്കുടിൽ!

20—1—1113.

V

മുഖപ്രണയമേ, നീയിത്രയായിട്ടും
മുക്കാത്തതെന്തെന്നെക്കണ്ണുനീരിൽ?

18—11—1113.

VI

ഇന്നലെ രാത്രിയിൽ ഞാനൊരു പൂമൊട്ടിൻ
മന്ദസ്തിതത്തിൽ കിടന്നുറങ്ങി.

21—11—1113.

VII

അല്ലെങ്കിലും വെറുമാശങ്കമുഖമാ
നല്ലകാലത്തും കരഞ്ഞുവളാണു നീ!

13—11—1113.

VIII

നളിനവാപിയിലുലർ വിരിഞ്ഞൊര-
പ്പുലരിയിലൊരു നാളിൽ
നയനമോഹനകനകരശ്മികൾ
നവസുഷമകൾ വീശി.

11—11—1113.

IX

കരുതിയില്ലല്ലോ പിരിയുമ്പോളെന്നോ-
ടൊരു വാക്കുപോലും പറയാൻ നീ!

11—11—1113.

കൃതാത്ഥൻ ഞാൻ

ആ മിഴി തോമിപ്പെന്നോ? ... നീ മുഖം കുനിച്ചു നി-
ന്ദോമനേ, തേങ്ങിത്തേങ്ങിയിങ്ങനെ കരഞ്ഞാലോ?
അറിയുന്നില്ലേ നീയെൻ ഹൃദയം ദ്രവിക്കുന്ന-
തരുതിന്നെന്നിരിക്കിതു കണ്ടുകൊണ്ടയോ നില്ക്കാൻ.
എന്തു പന്നാലും കഴിഞ്ഞീടുമോ സഫിച്ചിടാ-
തെന്തുചെയ്യട്ടേ, മന്ത്രുരായി നാം ജനിച്ചില്ലേ?
ഇണ്ടലാൻ്റീടായ്ക്കേവം ജീവിതമാഗ്ഗത്തിൽ, പൂ-
ച്ചെണ്ടണിക്കാവും കാണാം, കണ്ടകക്കാടും കാണാം!
ഉണ്ടാകും വല്ലപ്പോഴും മഴവില്ലുകളെങ്കിൽ
കൊണ്ടലാലലം നീലവിണ്ടലമിരുണ്ടോട്ടേ!

പ്രേമവിഹപലേ, നിന്റെ ഹൃദയം, സദാ, ചിന്താ-
യോമകണ്ഡത്തിൽ, കഷ്ടമിങ്ങനെ ഹോമിപ്പെന്നോല്ലേ!
ഇന്നിപ്പോളിപ്പോഴുംപോലെ വേതാളഗുത്തം ചെയ്തു
നിന്നുകൊള്ളട്ടേ കാലവർഷം, നീ കുലുങ്ങാല്ലേ.
മന്നിലും കൊടുങ്കാറ്റുമിരുളും കാറ്റും കോള-
മൊന്നു ചേർന്നിടിയെട്ടിപ്പേരേരി വർഷിച്ചോട്ടേ!
എത്രനാളത്തേക്കുണ്ടിങ്ങുകമ്പം? ... ചിരിച്ചുകൊ-
ണ്ടത്തുവാൻ പൊന്നിൻചിങ്ങ, മിനിയും വൈകിപ്പ
(ല്ലോ!
പെന്തൊലിച്ചുലതല്ലമിളവെയ്ലിനാൽ, മൃഗം -
മഞ്ഞിന്മേൽ മനോജ്ഞമാം കുഞ്ഞലുക്കുകൾ ചാർത്തി,

കാരോരോ മരതകത്തോപ്പിലും നവപുഷ്പ-
ത്തോരണം തളിർച്ചില്ലച്ചാത്തുകൾതോറും തൂക്കി,
മുരളും വണ്ടിണ്ടതൻ മുളിപ്പാട്ടുകൾ പാടി
മുരളീരവം നീളെക്കോകിലങ്ങളാൽ തൂക്കി,
ഇളകിപ്പാറും ചിത്രശലഭങ്ങളാൽ, ഹംഷ-
പ്പൂങ്കാങ്കുരങ്ങൾ പൂക്കാവുകൾതോറും പാകി
അനുഭൂതികളാകുമനുയായികളോടൊ-
ത്തനെയും വഷം ചോയാ, ലപ്പെപ്പാഴേയ്ക്കോണക്കാലം!
കാമലേ, വിഷാദിത്താഴ്ന്നിടക്കാടുകാറും കുളിർ —
ത്തുമണിഞ്ഞെന്നലായി മാറിടം ഞൊടിത്തുള്ളിൽ!

ഇത്രമേലന്യോന്യം നാം മോഹിക്കാതിരുന്നെങ്കി-
ലിത്രമേലന്യോന്യം നാം സ്നേഹിതാതിരുന്നെങ്കിൽ;
ഒരു കാലത്തും തമ്മിൽക്കാണാതെ കഴിഞ്ഞെന്ന
ഒരു കാലത്തും വിട്ടുമാറാതെ കഴിഞ്ഞെന്നേ;
ഹാ, നമുക്കിരുവർക്കുമൊന്നുപോലൊരിയ്യലും
പ്രാണനിലേവം പരക്കേല്ക്കാതെ കഴിഞ്ഞെന്നേ!

നാമെന്തു ചെയ്തു കുററം?—കേവലമന്യന്മാരാ-
യീമന്നിലങ്ങിങ്ങായിട്ടിരുന്നോരല്ലേ നമ്മൾ?

[അന്യായം പ്രവർത്തിച്ചതെന്തു നാം?—ഹാ, കേവല-
മന്യരെനോണമങ്ങിങ്ങിരുന്നോരല്ലേ നമ്മൾ?]

കേവലം നേരമ്പേക്കിലെന്തിനു കൂട്ടിച്ചേർത്തി-
തേവമാവിധി നമ്മെ പ്രേമശൃംഖലമൂലം?

അ വിനോദമിനക്കുന്തവ്യമാമപരാധ-

മാവുമാരലങ്കോലപ്പെട്ടുപോയാകപ്പാടെ!

അന്നു താൻ പ്രവർത്തിച്ച വിഡ്ഢിത്തമോത്താവിധി-
യിന്നിപ്പോൾ പശ്ചാത്തപിയ്ക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കണം!

അത്രമേലനുമാത്രം നീറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു-

രഗ്നിപർവ്വതമല്ലേ, പേറുന്ന മനസ്സിൽ നാം?

ഒന്നെന്നാനതിൻ മുഖം പൊട്ടിയാൽ പോരേ?—ക

പിന്നെയെന്നൊരു പിടി വെൺചമ്പലല്ലേ ന (ഏം!

(മ്മൾ?

അത്തപ്തപ്രവാഹത്തെത്തണുപ്പിയ്ക്കുവാൻ, കാല-

മെത്രനാൾ തുടച്ചുയായുതണം പ്രശംസയാൽ!

എന്നാലും ഫലപ്പെട്ടുവരുമോ?—ഫലപ്പെടാൻ
തന്നെ,യന്നയോ, മന്ദിലാരു നമ്മളെയോക്കും?

ഇന്നു നാം ജീവിയ്ക്കുമ്പോൾത്തന്നെയില്ലാരു തുള്ളി-
ക്കണ്ണുനീർ പൊഴിക്കുവാൻ നമ്മെയോത്താരു മന്നിൽ!

പിന്നെ, നാം വെറും ജലരേഖകൾപോലെ മാഞ്ഞാ-
ലന്നാരു നമ്മെക്കുറിച്ചോർക്കുവാനിരിക്കുന്നു?

അവയൊന്നും നീ പാഴിലാശിയ്ക്കാൻ തുനിഞ്ഞീടായ്-
കവശേ,—നിരാധാരം നിമ്ബലസ്തേഹം മന്നിൽ!

പകവീട്ടുവാൻ നില്ക്കും ലോകത്തിൻതള്ളുററങ്ങി-
ങ്ങകലുംതോറും നമ്മളത്രമേലടുക്കുന്നു.

എന്തു മായയാണാവോ, നമ്മെ നാം മാജ്ജന്തോറും
ചിന്തയിലത്രജ്ജ്വലമേൽ മിന്നുന്ന തെളിഞ്ഞു നാം!

മറക്കാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിലന്ത്രോന്ത്രം, നമുക്കിനി
മരിക്കുംവരെക്കാണാതിരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ!

കരുതിക്കൂട്ടിയല്ലെന്നാകിലും വലപ്പോഴും
കരളിൽത്താപം നിനക്കേകിയിട്ടുണ്ടാകും ഞാൻ.

സ്നേഹശൂന്യതയായിട്ടതു നീ കരുതായ്ക്ക
മോഹനേ, മച്ചാവലംമാത്രമാണവയെല്ലാം!

പ്രേമത്തിൻ സാമ്രാജ്യത്തിൽ ബന്ധനസ്ഥരായ്ത്തന്നെ
നാമെന്നുമേവം കഴിഞ്ഞീടിലും കൃതാർത്ഥൻ നാം!

മന്ത്രിനീതിതൻ കൂട്ടിൽക്കയറ്റിസ്സുമുദായം
വിസ്കരിച്ചൊട്ടെ നമ്മെക്കുറവാളുകളേപ്പോൽ
സ്ഥലകാലങ്ങൾക്കൊക്കമകുറാൻ ശരീരങ്ങൾ
നലമോടത്രയ്ക്കാട്ടിപ്പിടിയ്ക്കും ഹൃദയങ്ങൾ!!

മൃദുകില്ലൊരിയ്ക്കലും നിയമം വാളോങ്ങിയാൽ
കാലദേശാതീതമായ് വർത്തിക്കും ദിവ്യപ്രേമം!

നീയേവം തപിച്ചീടായ്കോമലേ സൗഭാഗ്യങ്ങൾ
നിളെ നിൻ വഴികളിൽപ്പുവരിച്ചീടും മേന്മേൽ!

എന്നിട്ടും മണിവിണക്കമ്പികൾ മുറുക്കിക്കൊ-
ണ്ടത്രയും വിനീതയായ് ശാന്തി നിൻസവിധത്തിൽ
സന്തതസചയ്ക്കായ്ക്കുണങ്ങിക്കുണങ്ങിക്കൊ-
ണ്ടന്തികത്തൊഴിയാതെ നിന്നിടുമുച്ഛയ്ക്കും!

അന്നു നീ യിന്നത്തെയെന്നാശംസാവ ചസ്സോത്തി-
ട്ടൊന്നു പുഞ്ചിരിക്കൊൾകി,ലോമലേ, കൃതാർത്ഥൻ

(ഞാൻ!!)

~~~~~

X

അല്ലെങ്കിലും, സഖി, വല്ലകാലത്തുമാ-
 നല്ലകാലം മന്ത്രിനില്ലാതിരിക്കുമോ?
 കണ്ണീരുമുഗ്രനിരാശയും മാത്രമാ-
 യെന്നുമൊത്തനധഃപതിച്ചിട്ടുമോ?
 എതു രാവിന്റെ കൊടുംകൂരിരുട്ടിലും
 പാതാളിച്ചിട്ടും വിണ്ണിൻ വിളക്കുകൾ
 ഏതേതനാധമാമാഴിപ്പുറപ്പിച്ചു-
 മേതാനുമുണ്ടാമഭയദാപിപുകൾ.
 ഉല്ലസിജ്ഞാമേതു ചുട്ട മണൽക്കാട്ടി-
 നുള്ളിലും ശീതളശാദപലഭ്രമികൾ!

8—9—1110.

XI

കുതുകദായക, ഹൃദയനായക,
 കസുമദായക, സതതം ഞാൻ
 അവിടുണെന്നടുത്തുണ്ടായുമെന്നാർത്തോ-
 ത്തവിരാമോന്മാദം നുകരുന്ന.
 മപലകളാമെൻ സഖികളങ്ങയെ
 ചൂതിയനായ്ക്കുററം പറകിലും
 ഇതുവരെ നേരിട്ടവിടുത്തെക്കാണാ-
 നിടയാവാതേവം കഴികിലും
 ഒരു വിശ്വാസത്തിൻ സുഖസമാശ്വാസ-
 പരിമളമെന്നെപ്പുണരുന്നു.

11—9—1110.

XII

നിരദങ്ങൾ നിറഞ്ഞു നിമ്ബ
 നിലവാനിടം മുടവേ

ജീവനായകാഃ ഞാനിതാ നിന്നു
 കേണിടുകയാണെന്നിനോ!
 അസ്തമിച്ചിതെൻ വാസര,മിരു-
 ളെത്തിയെന്നുനിലാക്കെയും
 ഇല്ലൊരു കൊച്ചുതാരകപോലു-
 മല്ലിലെന്നെ നയിക്കുവാൻ
 താവകക്ഷേത്രം തേടിയേകയാ-
 യീവഴിയൊക്കെപ്പോന്നു ഞാൻ
 ആവതില്ലിനിപ്പിൻമടങ്ങാനും
 കേവലം നിസ്സഹായ ഞാൻ!

നാലുപാടുമിരച്ചുയൻപോയ്
 ഘോരമാരുതഗർജ്ജനം
 തമ്മിലാഞ്ഞടിച്ചാർത്തു കൂകുന്നു
 വന്ദരങ്ങളെല്ലാടവും
 ചിന്നിമിന്നിപ്പൂജയ്ക്കുപായുന്നു
 മിന്നൽവല്ലിപ്പടർപ്പുകൾ.

16—2—1108.

XIII

കുയിലിണ പാടിത്തളൻറങ്ങും
 കുളിരണിവല്ലിക്കുടിയിനുള്ളിൽ
 അവളൊരുമിച്ചാവസന്തരാവി-
 ലവഗതാതകം ഞാൻ വാണിരുന്നു.
 അനുപമരംഗമതെന്തുകൊണ്ടു
 മനഃപൂർവ്വമാണദമായീരുന്നു.
 ഭൂവനമറിയാതെത്തരണ്ടു-
 നവയെഴുവനങ്ങളുണ്ടോത്തു മേനും.

XIV

അന്നു നാമാദ്യമായ്, ക്ഷൺമുനത്തെല്ലിനാ -
ലന്യോന്യം സപാഗതം ചെയ്തു നേരം,
പാതിരാത്താരകൾ പോലെ നീലേതാനം
ജ്യോതിഷ്കുണങ്ങളടൻ വീണു.
മിന്നിപ്പൊലിഞ്ഞിതെൻ ചേതസ്സിലായിരം
മിന്നൽപ്പിണരിൻ സ്പർശിംഗകങ്ങൾ.

8—1—1110.

XV

അരിയമുന്തിരിയിലകൾ മുട്ടമി -
ത്തളിർ നികഞ്ചകം തന്നിൽ
സരളശീകരമിളിതമല്ലിക -
പരിമളത്തിനു മുന്നിൽ
ഉദിതകൈതുകമമന്തമെൻ മുദു -
ഘ്രേയവേദിയിലോരോ
മദപരവശ മധുരവിന്തകൾ
ചിറകടിച്ചടിച്ചെത്തി!

20—9—1109.

ആ വസന്തം

ആ വസന്താഗമമെന്നൊരു നൂതന -
ജീവൻ വസുധയ്ക്കുണർച്ചിരുന്നു.
ആ നരും സൗവർണ്ണകാലമെനിക്കുമൊ -
ട്ടാനന്ദദായകമായിരുന്നു.

പൂന്തെരുത്ത് പുല്ലുന, പൂവല്ലിയാടുന്ന
പൂന്തോപ്പിനുള്ളിലെപ്പൂൽത്തറയിൽ
കുങ്കുമക്കൂട്ട കുറുകിയും, കണ്ണഞ്ചും
കങ്കേളിപ്പൂക്കളാൽ മാല കോർത്തും,
താമരക്കമ്പിൾ ചമച്ചതിൽ ശീതള -
ശ്യാമമാം തണ്ണീർ നിറച്ചെടുത്തും,
നൽച്ചന്ദനത്തിരി കത്തിച്ചു സൗരഭം
നിച്ചിലും ചാത്തിയലങ്കരിച്ചും,
അന്നു കൊണ്ടാടിനോരാവസന്തോത്സവം
കണ്ണും കരളും കവന്നിരുന്നു.

അന്നതിലൊക്കെയും പൊന്നൊളിപ്പൂശിയോ -
രെന്നാത്മനാഥൻ - ധ്രുവകുമാരൻ
ഇന്നി പന്നീടുന്തോരുത്സവം കാണുവാ -
നെന്നു പന്നെത്തുമെന്നാമറിഞ്ഞു?

*

*

*

വല്ലിക്കുടിലിൽപ്പോയ് നോക്കി വിലാസിനി
മല്ലികാമജ്ജരിയൊന്നുമില്ല.

ചെങ്കുതിർ ചിന്നിത്തിളങ്ങുമൊരു പുതു-
കങ്കേളിപ്പൂങ്കുല മാത്രം കാണൂ.

അപ്പുഷ്പസന്ദേശം ജ്യോതിപ്പിച്ചീടുന്നു
തൽപ്രിയൻതന്റെ ചരമവൃത്തം!

ഘോരാഹവത്തിൽ മൃതനായ് കുമാരകൻ
നാരിപ്പൂൺപയ്യോ നിലപെതിപ്പൂ!

*

*

*

കൺതുറന്നാളവൾ — എന്തെന്തു വിസ്മയം
ഹന്ത, താൻ കാണവതാറെ മുന്നിൽ?

അഹവന്തന്നിൽ മരിച്ച കുമാരകൻ
സ്നേഹാർദ്ര നായടുത്തുല്ലസിപ്പൂ.

തന്നത്തമാംഗം മടിയിലെടുത്തുവെ-
ച്ചുമയിലാമന്ദമാശ്ലേഷിപ്പൂ.

ചൊന്നാൾ — “കുമാര, കുറച്ചു കടന്നുപോ-
യിന്നവിടത്തെ വിനോദമെല്ലാം.

ഈ മട്ടിലെന്തനം നോവിച്ചു നോക്കുന്നോ-
രാമോദകങ്ങളെയെബ്ദ്രാന്തനാക്കി.”

ആ മധുരാനനം തെല്ലയർത്തിച്ചൊന്നാൻ
പ്രേമപ്രസന്നനായ് രാജപുത്രൻ:—

“ജീവധിനാഥേ, നീ മൂന്നും കൊണ്ടാടിയോ-
രാവസന്തോത്സവമാർ മറക്കും?

പോകുന്നതില്ലരണത്തിനു ഞാനിനി
മാശ്ലേഷാ, മാശ്ലേഷേണെന്നോമനേ, നീ!

നിൻ പ്രേമദാർഡ്യപരീക്ഷയ്ക്കു മാത്രമാ-
ണെൻപ്രിയേ, ഞാനേവം ചെയ്തതെല്ലാം!!”

*

*

*

ഈ വസന്തോത്സവമാധിധം നൂതന-
ജീവനവരിൽ കൊളുത്തിനിന്നു.

ഈ നരും സൗഖ്യസ്തകാലമവർക്കുതന്നെ..
ദൂരനദയകുമായിരുന്നു!

XVI

ഇല്ല ലോകമധഃപതിപ്പിക്കുവാ-
നില്ല നിന്നെവിടിലിനി, മേലിൽ ഞാൻ
നീചസുഗ്ഗമേ, നിൻവിഷജപാലയിൽ
നീരി നീരി ഭവിച്ചു നിരന്തരം
ഏതയെത്ര സുരഭിലനിമ്ല-
ചിത്തസുനങ്ങൾ തെട്ടാറിരിക്കണം.

പ്രേമമെന്നോ പിശാചികേ, പാഴിലാ
നാകുമേവം മലിനമാക്കായ് നീ!

9--2--1113.

XVII

വേണവിടനല്ലാം ചെറും കളിയാന്നായിക്കോട്ടേ
ഞാനിനിയൊന്നുംതന്നെ പറയാനില്ലാ ഭാവം.

19--3--1113.

XVIII

വെമ്പി വെമ്പി ഞാൻ ചെന്നിതെങ്ങുമെൻ
 ചെമ്പകത്തിനെക്കാണുവാൻ
 മുല്ലയും നനച്ചുകയായ്ത്തോപ്പി-
 ലുല്ലസിജ്ജകുമാണവൾ
 ഓമനിജ്ജാനുടലെടുത്തതതും
 ഗ്രാമശാന്തത മാതിരി!

3—11—1113.

XIX

എന്നെന്നും നീയെന്നെയോർക്കുവാൻവേണ്ടി ഞാൻ
 നിന്നെക്കുറിച്ചൊരു പാട്ടെഴുതി!

5—6—1113.

മൗനഗാനം

ആത്മവിപഞ്ചിതൻ ലാലതത്തുക്കളി-
ലാദ്യം പൊടിഞ്ഞൊരാ ഗാനലേശം
അന്ധനാമെന്നെയെടുത്തൊരാഗാധമാ-
മന്ധകാരത്തിലേയ്ക്കാഞ്ഞെറിഞ്ഞു.
ആ മഹാഭീകരമൃഗ്ഗളിയിൽപ്പോലുമെ-
ന്നാശാപടലമതാകമാനം
ആകാശസീമയെപ്പോലുമതിക്രമി-
ച്ചാവിധം മേലോട്ടുയർന്നിരുന്നു.
തുംഗഹിമാലയശൃംഗങ്ങളുന്നതിൽ
പുഞ്ചനംകൊണ്ടു കളിത്തിരുന്നു.

വാവിട്ടറക്കക്കരയുമെൻ ജീവന്റെ
വായ പൊത്തിപ്പിടിച്ചാത്തരോഷം
ഏതോ കൊടുങ്കാറ്റു ചീറ്റിയണഞ്ഞൊരു
വേതാളനത്തനമാരംഭിച്ചു.
ആവിധമായസമൃദ്ധിയിൽ കഷ്ടമെ-
ന്നോരോ ഞരമ്പും ഒത്തെറിഞ്ഞിരുന്നു.
കന്നുചരിയാതാ നിശ്ശൂന്യതയിൽ ഞാ-
നെന്നിനോവേണ്ടിയൊന്നമ്പരന്നു.
അന്നത്തെ നൊമ്പരമെന്തെന്നറിഞ്ഞതാ-
ണിയീ മുരളിതൻ മൗനഗാനം.

XX

എന്തു മുടഞ്ഞുമുടിവിധമെൻ
ചിന്തേ നീയെന്നെ ഞെരിയ്ക്കരുതേ!
അജിപ്പിടിഞ്ഞായ്കെൻജീവ,നയോ
പൊള്ളെന്നെയ്ക്കു ഞാനൊന്നു പോട്ടേ!
അന്നു ഞാൻ നേരിട്ടു കണ്ടുനിന്ന
പൊന്നിൻ കിനാവുകളെങ്ങു പോയി?

18—3—1113.

XXI

ഇനിയുമൊരു പൂക്കാലമാകുമൊഴേയ്ക്കുമി-
പ്രണയലത മൊട്ടിട്ടു കണ്ടിരുന്നെങ്കിൽ ഞാൻ!

7—9—1113.

XXII

അടിയന്റെ കുററു പൊരുത്തു കല്പി-
ച്ചടിയനെക്കാക്കണേ തമ്പുരാണേ!

7—5—1113.

XXIII

തിരിയാൻ തുടങ്ങുന്നോ തപചിന്തയിലേയ്ക്കി-
ന്നിരുളിൽ തപ്പിത്തപ്പിളാസ്രജ്ഞന്മാരേ നിങ്ങൾ?
വളരെക്കാലം നിങ്ങൾ വിശ്രമം കൂടാതോരോ
വനഗന്തങ്ങൾതോറുമഴന്നു നടന്നല്ലോ!

18—9—1112.

XXIV

എത്ര വലു വീശിയാലും ലഭിയ്ക്കാത്ത
പത്രമാ 'മനശ്ശാന്തി'യെൻ തോഴരേ!

വിണ്ണിലെത്തോപ്പിൽ പറന്നു കളിപ്പതു
മന്നിൽ നാം തേടിപ്പിടിക്കുന്നതെങ്ങനെ?

14—2—1102.

XXV

ആശയാം കാരറിൻഗതിയ്ക്കു പറക്കുന്നി-
താഹന്ത ചിത്തമാം വെൺപട്ടമെപ്പൊഴും!

14—2—1102.

കൈത്തിരി

നമിപ്പു നിന്നെ ഞാൻ പ്രപഞ്ചമേ, കുററം
ക്ഷമിയ്ക്കൂ ഞാനൊരു ക്ഷണികജീവിതം.

എനിയ്ക്കുമുണ്ടല്ലം പറഞ്ഞു പോകുവാൻ
തനിച്ചു നില്ക്കുമിത്തരക്കളോടെല്ലാം.

പാക പാവനീ, പവിത്രേ, നന്ദിനീ
മറഞ്ഞുപോമെന്നെ മറക്കില്ലല്ലി നീ?

ചലലോകലവിലസിതേ നിന്നെ -
പ്പലനാമത്തിലും പറഞ്ഞു കേൾപ്പു ഞാൻ.

ഫലരഹിതമാം നെടുവീപ്പുവിട്ടു
തല കുനിച്ചു നീ തളൻ നില്ക്കുകയോ?

ഉലകം കാണുവാനുദിച്ചുയന്നൊരൻ
ഗളനാളം പേണമിരുളിനിക്കുണം

അലയാഴിയ്ക്കെ നമലരി വാണിടാം
അലകൾക്കെപ്പോഴും മദിച്ചു തുള്ളിടാം

അരുവിക്കുപോലുമലഞ്ഞു പാടിടാ -
മരുതു കൈത്തിരിയ്ക്കു നങ്ങുവാൻ ചോലും!

ഇതോ ജഗത്തിതിൻ നിസർഗ്ഗരീതി?—ഞാൻ
കൊതിച്ചതെന്തിനി പ്രപഞ്ചജീവിതം

ഇലയിളകിലുമിടറുന്ന മനം
ചലനമുത്തെന്നെ ചുതിച്ചുവെങ്കിലോ!

കനകരശ്മികൾ ചൊഴിഞ്ഞുപാൻ കൊതി-
ച്ചുനല്ലമോദമാൻവതരിച്ചു ഞാൻ.
സുരപഥത്തിൽനിന്നുലകിലെമ്പാടും
നിറകുതിർവീശും മണിത്താരങ്ങളേ!
എനിക്കു നേരിട്ടുതാവഴത നോക്കി-
യിന്റിയുമെന്തിനു ഹസിപ്പൂ ഹാ! നിങ്ങൾ?
ഭജവനുമെന്നെ സ്മരിച്ചിടേണ്ട ഞാ-
നൊരു ചെറുതിരി, വെറും പട്ടുതിരി!
തിരക്കിടേണ്ടെന്നെത്തിമിരമേ നിന്റെ
തിരുമുഖിലെത്തിയടിഞ്ഞുകൊള്ളാം ഞാൻ.
കമിഞ്ഞുചെങ്കിലും മറക്കാനാകാത്ത
ചരിത്രമെന്നുമേ കുറിച്ചിടായ്ക്കാൽ,
മറന്നു പോയേയ്ക്കാം നിഹതയാമെന്നെ
മഹിമയാളുചി പസുരതീദേവി
തൃണഗണങ്ങളേ, സഖികളേ, നിങ്ങൾ
വിനയപൂർണ്ണയാമി പളെയെങ്ങാനും
ഒരു നിമിഷമോത്തൊരു കണ്ണീർക്കണം
ധാരയിൽ വീഴ്ത്തുകിൽ കൃതഃതന്മയാണു ഞാൻ!

XXVI

അങ്ങതാ കാണു ഞാനിലോകജീവിതം..
തുംഗാനുഭൂതിതൻ മംഗളകന്ദളം.

19—2—1110.

XXVII

കോട്ടമറന്നല്ലിലെൻ കൊച്ചുതുലികയൊര
കാട്ടുപൂവിനെക്കൊണ്ടു പാട്ടുകൾ പാടിപ്പിള്ളേ,
കവനാംഗനയാളെൻ ഹൃദയം പുൽകിപ്പുൽകി-
ക്കുചിയും മോദാലെന്നെക്കോൾമയിർക്കൊള്ളിക്കൂവേ,
തടവെന്നിയേ നീലവണ്ണത്തിലെൻ തൂവെള്ള-
ക്കടലാസികൾ പ്രേമകല്ലോലം പരക്കവേ;
നിശ്ശബ്ദപ്രശാന്തമാമെന്നേകാന്തതയിക-
ലശ്ശരൽക്കളിർമുല്ലപ്പുനിലാവൊലിക്കൂവേ;
എന്നെന്നമിതുപോലെ പേനയാ കടലാസു-
മൊന്നിച്ചു കഴിഞ്ഞിടാനൊങ്ങുകിൽ!—കൊതിപ്പുണാൻ!
മന്ദനമരത്തിന്റെ സന്ദേശസൗരഭ്യമാ-
മന്ദമാരുൻ കൊണ്ടു ചെന്നെന്റുപിള്ളയായ്!!—

16—2—1108.

XXVIII

മഞ്ഞണിമഞ്ഞക്കുണിമലർമാലകൾ
മഞ്ജിമവിശ്വം നിൻ പൂവനത്തിൽ
ഓടക്കുഴലും വിളിച്ചു ഞാനെത്തുമ്പോ-
ളോമനേ നീയെന്നിങ്ങൊതു നൽകും?
പ്രാണാനുഭൂതികൾ തുകും പ്രിയകര-
നാനാവിഭവസമൃദ്ധികളിൽ
ലീനയാ,യന്തിമസന്ധ്യയിൽ, നീ തനി-
ച്ചാനന്ദലോലയായുല്ലസിക്കൂ;
പുല്ലാങ്കുഴലുമായ് ഞാനടുത്തേത്തിയാ-
ലുല്ലാസമേ, നിനക്കൊതു തോന്നും?

മായികജീവിതം നിന്നുനിൽ മാന്ത്രിക -
മായുരപിഞ്ചരിക വീശി വീശി
കാമദസപ്തപലനവിത്രങ്ങളു
കാണിച്ചു കാണിച്ചുനിന്നിടുമ്പോൾ,
ഞാനൊരു പാഴ്നിഴലായടുത്തത്തിയാൽ
ഹാ! നീയെമ്മട്ടിലറിയുമെന്നെ?

7 — 4 — 1109.

XXIX

പതിനഞ്ചായിട്ടില്ല തികച്ചും പ്രായം ഞാനെൻ
പഠനം പരിത്യജിച്ചിടുവാനിടയായി —

ആനവകിൽ

നിമ്മലേ, നിസ്സേ, നില്ലേ, കല്ലൊൻമല-
രുമ്മവെച്ചെങ്ങു നീ കൊണ്ടുപോയി,
കല്ലോലക്കൈകളിൽത്താലോലമാട്ടിയെൻ
ചെല്ലത്തെച്ചൊല്ല നീയെന്തുചെയ്തു?
അന്തിമസന്ദേശം വല്ലതും ചൊല്ലിയാ-
ച്ചെന്നുളിർമെയ്തൊളിച്ചിരിയ്ക്കാം!
പച്ചച്ചെടികളേ, നിങ്ങളുതുകണ്ടി-
ട്ടുത്തരമൊന്നുമുറച്ചതില്ലേ?

അന്തിമയങ്ങുമ്പോ, ഉണ്ണരം പൂക്കുമ്പോ-
ളന്തിമലരി ചിരിച്ചിട്ടുമ്പോൾ,
ഇത്തടിനീതടം കൈവിട്ടുപോകുവാ-
നെത്ര മടിച്ചിലന്നുത്താമ, നീ?
വന്നെത്തുകില്ലനി വാനത്തു ചെന്ന നീ
മന്നിതു വീണ്ടും മധുരമാക്കാൻ!
എന്തിനു പിന്നെ ഞാൻ കാക്കുവതന്നത്തെ-
സ്സന്തോഷരംഗങ്ങൾ മാഞ്ഞുപല്ലോ!
വന്നിടാം നിൻപിമ്പല വൈകിടാതീ ഞാനും
മന്നിനെന്തെൻ നിശ്ശൽ മാഞ്ഞുപോയാൽ?

—o:0:o—

ആയിഷ

I

വാതിൽ തുറക്കു ചരിത്രമേ മുന്നിലാ
വാടാവിളക്കൊന്നു കണ്ടുകൊള്ളട്ടെ ഞാൻ.

*

*

*

ആരാലതാ കിളിനാളിപ്പടയന്നു
ഘോരമുകിലപ്രതാപഭാചാനലൻ
ആദരാലക്ഷ്യനിൻ സാർവ്വഭൗമതപമാ -
മാതപത്രത്തിനലുക്കിട്ടനാകലം
ക്ഷേമങ്ങളെപ്പണൻപുസിപ്പീടുന്നു
സാമന്തരാജരജപുത്രവംശജർ.
മാനത്തുപോലും പരിമളം വീശുന്നു
മാനസിംഹൻതൻ പുകൾക്കുളിപ്പുകൾ!

(2)

ആഹ്ലാദഭാവത മഹാപ്രമത്തയാൽ
കാഹളമുതിച്ചുരിയ്ക്കുന്നു നീളവേ,
കുങ്കുമം ചാത്തുനിതുത്തരഭാരത -
മകതന്മാറത്തു ചെന്നിണച്ചാലുകൾ!
അഷ്ടാശകളിലും മുടുന്നു മേല്ക്കുമേ -
ലശപവാദേന്ദ്രപ്രപാതോത്ഥധൂളികൾ
ധൂപം വമിയ്ക്കുവാൻ പട്ടാണിമാരുടെ
കോപാഗ്നി കാളം പ്രതീകാരവർച്ചതാ!

(3)

ആരിതുസ്മാനോ, മഹാത്മൻ, ഭവാനെന്തു
കാണമിത്ര പരവശനാകുവാൻ?
തോരാതെ തോരാതെ കണ്ണീർപൊഴികയോ
ധീരാഗ്രിമനാം ഭവാന്റെ നേത്രങ്ങളിൽ?
ആ ഗളത്തിങ്കൽ സ്വയം ജയലക്ഷ്മികൾ
ആഗമിച്ചിട്ടതില്ലെത്ര പൂമാലകൾ?
ആ വിരിമാറിൽത്തല ചായ്ചുറങ്ങിയി-
ല്ലാവേഗപൂർവ്വകമെത്ര യശസ്സുകൾ?
ആവിഭീച്ചിതില്ലെത്രകിന്നൽപിണ-
രാവലംകയ്യിലെ വാൾത്തലച്ചീറാലിൽ!

(4)

പന്തണയുന്നു ഭവൽസമീപത്തൊരു
മിന്നല, പ്ലാരിതാ, രായിഷാദേവിയോ?
എന്തിനിസ്സംഭ്രമം കൂമ്പിയ നിനുവ-
ച്ചെന്തൊരു വീണ്ടും വിടുന്തെന്നത്തൂതം?
സേനാപതേ, ഭവൽപ്രാണനാളത്തിലെ-
രാനന്ദഗാനം പതഞ്ഞു പൊങ്ങുന്നുചോ?
“സോദര”... പാരം വിളഞ്ഞൊരാ നെറ്റിയിൽ
സേപദകണങ്ങൾ ചൊടിഞ്ഞുതിരുന്നുചോ?
ഏതൊ സുമലിനസ്വപ്നങ്ങളെ സ്വയം
ചേതന ചെന്നു ചെന്നുമവെണ്ണുന്നുചോ?
കറംഞൊടിയിലെന്തെന്നതരം—ഹാ, ഭവൽ-
ദുഃഖത്തിനാസ്പദമിത്തകരശ്മിയോ?

II

ആയിഷേ, നിൻപദം പൂജിക്കുവാൻ നിന-
ക്കായുരന്ത്യം വരേയ്ക്കുണ്ടോരാമാധകൻ!
ജീവിതസിദ്ധികളൊക്കെനിൻ ചെന്തളിർ-
ച്ചേവടിമുറ്റിൽവെച്ചു ചെന്തളിർ ചെന്തളിർ.
ആശിഷ്ഠ ഹാ, നിന്നനുഭവിക്കായ് മനഃ-
ക്ലേശം സഹിച്ചും മരവുകയാണവൻ.
ഇത്രനാൾ നിന്നെത്തപസ്സുചെയ്തിട്ടുമെ-
ന്തപ്രാപ്യയായ് നിന്നകന്നു മാറുന്നു നീ?

പുമണിമേടയിലാളിയോടൊത്തു നീ-
യോമനസ്സുപറ്റാൻ കണ്ടുനോക്കുവേ,
ജാതരൂപോജ്വലമകളിർമേനിയിൽ
ജാതോന്മദം സുഖനിദ്ര ചെയ്തങ്ങനെ
കാലപാശംപോലെ ചുറ്റിപ്പിണഞ്ഞാര-
ക്കൊടുസപ്പത്തിനെക്കണ്ടു വിഭ്രാന്തനായ്,
ജീവനേപ്പോലും പണയപ്പെടുത്തിനിൻ
ജീവരക്ഷയ്ക്കെന്നൊരുങ്ങിയോനാണവൻ
കറ നീമേഷം കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ നിൻ ജഡം
പട്ടച്ചാമ്പലായ്തീർന്നുനിന്നു നിഷ്ഠലം!
കഷ്ടമെന്നിട്ടും യഥാർത്ഥമറിഞ്ഞിടാ-
തൊട്ടല്ല, ഭ്രാന്തപ്പിതപ്പുണ്യവാനെ നീ!
എന്തും സഹിക്കാൻ നിനക്കുവേണ്ടിസ്വയ-
മെന്തും സഹിക്കാം, നൊരുങ്ങിയ കാമുകൻ!

ആത്തിരമ്പിടം ജലപ്രവാഹത്തിൽ നീ-
യാർത്തയായ് താണുമാഞ്ഞൊരാ വേളയിൽ,

ആത്മവേഗം ചാടി നീന്തിത്തുടിച്ചുവ-
 ന്നാർന്നവൻ നിന്നെ രക്ഷിച്ചു പിന്നെയും!
 മറാക്ട് കാണും മനോഹരി, നിന്നൊടീ-
 മട്ടിലൊരുജ്ജ്വലാനന്ദരാഗോദയം?
 കഷ്ടം, പ്രതിഫലമെന്താണിവയ്ക്കൊരു
 പട്ടുപോൽ നേർത്ത സഹോദരസൗഹൃദം
 അപ്പണം ചെയ്തതിൻ പ്രേമാർമാനസ-
 മപ്രാപ്യനാമപരന്നു നീ നിദ്രയം.
 നീയറിയുന്നോ നിയതമൊരാത്മാവു
 നീരി നീരിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വാസ്കവം?
 ഇപ്രേമവിഫലനരകാമ്പിലേത്തന്നു
 തപ്തമാമേതോ ഡിഷാദാഗ്നിപവ്വതം.
 ഒന്നിച്ചു ബാല്യംമുതൽക്കൊരേമേടയിൽ -
 ഞ്ഞെ ജനിച്ചു കളിച്ചു വളർന്നു പർ
 താവകസന്നിധാനത്തിലൊരായിരം
 ദേവലോകങ്ങളൊരുമിച്ചു കാണുവാൻ
 നിൻകടകുണ്ണിൽ നിരൂപമമാമൊരു
 സങ്കല്പനിർവൃതി കാണാൻ കഴിയുവാൻ
 നിന്നെയല്ലാതീനിമിഷം വരേയ്ക്കുമൊ-
 രന്ത്യാംഗനയെ മനസ്സിലേക്കുത്താൻ
 ഏതുമവനിൽ കരുണയില്ലാതെ നീ-
 യേവമവനെപ്പരിത്യജിക്കുന്നുവോ?

III

ക്രൂദ്ധനായെത്തീ ജഗത്സിംഹനക്കൊട്ടം
 യുദ്ധാകുലത്തിൽ പരാക്രമമുത്തിയാൽ

കല്പാന്തകാലാഗ്നിപോൽപ്പാദനേത്തുന്തി -
തപ്തോഷ്ണേഷ്വസ്മാദനമാ രണവേദിയിൽ.

[അപൂർണ്ണം]

XXX

എന്നെന്നോർത്താത്തു കേഴുകയാണൊ -
ക്കൺമണി കഷ്ടമിപ്പൊഴും
ഇല്ലവളുടെ ജീവിതത്തിങ്ക -
ലല്ലലരൊരാൾ മാത്രയും
ദുർവിധിയവൾക്കേകിയെന്നിനോ
സർവ്വനേരവും സങ്കടം
മുശമാലതിലോലസുനം പോൽ
ശുദ്ധമായൊരാമാനസം
ചിന്തയിൽ വെന്തിടുന്നതോക്കുമ്പോൾ
നൊന്തിടുന്നിതെൻ ചിത്തവും
സന്തതമേവം സന്തപിജ്ജവാ -
നെന്നിൻ കൂട്ടിമുട്ടി നാം?
കണ്ണനീർക്കുളികൾ ഞങ്ങളെ -
ക്കമ്മബന്ധമേ മുക്കി നീ.

കുറസമ്മതം

ഈ മനനസ്സാൽ തടുത്താൽ നിലയ്ക്കാത്ത
കമവികാരത്തിമത്തുള്ള കാരണം
മത്സരം, ചേശ്വാലയങ്ങളിൽ പോക്കി ഞാ-
നത്സവദായകമായൊരൻ യെരവനം
നെഞ്ഞിടിപ്പോടേകനായ്, മരംകോച്ചുന്ന
മഞ്ഞത്തിരുട്ടത്തു, മനേമഭ്രാന്തിയാൽ
പോവും വിലയ്ക്കു കൊടുക്കപ്പെടും ചില
പൂവലംഗാഭ്യർണ്ണസംഖ്യത്തിനായി ഞാൻ!—
എന്നിലുള്ളതോ പിശാചിൻവെളിവാടി-
നൊന്നുപശാന്തിയണയ്ക്കുവാനായി ഞാൻ!—

തെറ്റു ഞാൻ ചെയ്തു;—ശരി,യെങ്കിലുമതിൽ
കുറമെന്നിരിക്കിലു നിദ്ദോഷിയാണു ഞാൻ.
താരുണ്യമാണോ, കൊതിയ്ക്കും മധുരമാം
നാരിപുരുഷസംയോഗമഹോത്സവം
ആയതപരാധമായിട്ടു 'നീതി'യാൽ
ന്യായീകരിപ്പു സമുദായമെന്തിനോ!

സ്നേഹിതാ, നിലക്കു, ഞാൻ ചോദിച്ചിട്ടുണ്ടു,യീ
മോഹസാധ്യത്തിന്നു മാർഗ്ഗമില്ലായ്കയാൽ
എത്ര താരുണ്യമധഃപതിപ്പിലിന്നു
ചിത്തമോഗാഗാധഗർഭത്തിൽ നിത്യവും?
ശാശ്വതസ്നേഹനിശ്ചിന്തമാകും വെറും
ചേശ്വാലയം മാത്രമാണവകാശ്രയം.

ആ വിധികൽവിചിത്രം സമുദായത്തെ
 ആപതിപ്പിക്കുകയാണതനാരതം.
 കാരോ ഭയങ്കരവ്യാധികളാകുന്ന
 ഘോരായുധപ്രയോഗങ്ങളായെപ്പൊഴും
 ഹാ ദയനീയമടിയ്ക്കുടി വലിക്കു—
 മീറ്റഃസ്ഥിതികളെല്ലരീകരിക്കുചാൻ
 എന്നു സന്നദ്ധമാകുന്നോ സമുദായ—
 മന്നേ തെളിയു പുരോഗതിപ്പാതകൾ.

XXXI

ഇത്രകാലവുമെങ്ങിരുന്നു മൽ
 സ്വപ്നരംഗങ്ങൾ വിട്ടു നീ.
 വിശ്വസിച്ചു വിവശനാമെന്നെ
 വിസ്മരിച്ചു നീയെന്നു ഞാൻ.
 വിസ്മയപ്പെടാനി,ല്ലതിലത്ര
 വിശ്രമോത്സുകയാണു നീ
 അപ്രതീക്ഷിതമാണെന്നിതുകൂ നി-
 നപ്രതിമോജ്ജ്വലാഗമം
 എങ്കിലെന്തതിൻ നിർവൃതിയിലി-
 ന്നെൻകൾക്കോമ്പലിത്തുപോയ്
 നിന്നെ വന്നെതിരേല്ല മന്മന-
 സ്സന്ദനാഞ്ജലികൊണ്ടു ഞാൻ!

അനന്തമൃഗം

ഉത്തരം ലഭിക്കാത്ത ചോദ്യരൂപത്തിൽത്തന്നെ -
യില്ലെപ്പോഴും ചിലയ്ക്കുമാണത്തരായനപ്പക്കി.
ഇത്രനാളതു കഷ്ടം കേട്ടിട്ടും ലോകത്തിനൊ-
രത്തരം ചൊല്ലാനില്ലാമിത്തിരി നേരംചൊല്ലും.
പൊള്ളമാ പിരംമത്തിൻ മുഷിയിൽ, ചിറകിട്ട
തല്ലിടും പ്രണയത്തിൻ പ്രാണവേദനയല്ലേ?
ലോകകോടികളേവം കടന്നു കടന്നുപോ-
മാകലാചാപം, ദ്രവിച്ചൊഴുകും പശ്ചാത്താപം.
പരമാനന്ദത്തിന്റെ പട്ടമത്തയിൽ ചിനം
പനനിർപ്പുവല്ലല്ലോ മുകമാഗത്തിൻ ചിഹ്നം.
പാരചശ്ചത്തിൻ—കത്തിക്കാളുനൊരന്തദ്ദാമ-
ഭാരത്തിൻ—മൃദാറിയാലാരത്ത ചെന്തീയല്ലേ?
അച്ഛിന്നതാപ, മാത്മാവജസ്രം പൊള്ളിച്ചിട്ട-
മച്ചിഹ്നം. പേരിത്തന്റെ തീർത്ഥയാത്രയിലെങ്ങും,
വിളിച്ചു ചോദിക്കുയാണെ ചിടെ പുണ്യക്ഷേത്രം?
വിരക്തി വാദിക്കുയാണെന്നിൻ ഭോഗാദേവഗം?

വിരമം—പ്രണയത്തിൻ വിട്ടുമാരാത്താരംശം
വിലപിടിക്കുന്നു—“ഞാനും ചോദിച്ചതാണാച്ചൊല്ലും.
എന്നിട്ടും പരിഹാസഭാവത്തിലല്ലാതിന്നു-
മെന്നെ നോക്കുന്നീലയ്യോ മൃഗമാം ഭൗതികത്വം.!

അതിനെപ്പോഴുംവേണ്ടതാനന്ദം—സപക്ഷം—മാത്രം
കുതികൊൾകയാണതാ നിഴലിൻ പിന്മുച നിത്യം.
നിന്നെ നിൻസാക്ഷാൽക്കാരം മാഴ്ചമായൊരു നാളി-
ലെന്നെ ഞാനില്ലാതാക്കാമെന്നാലെൻ പ്രകാശമേ,
നീയെന്തേ മാറീടാത്തതീമുഴുപടം?—വെറും
മായികം—നിനക്കതു നീക്കാനീ മടിയെന്തേ?
നഗ്നമാം നിൻനൈർമ്മല്യം കർമ്മബന്ധത്തെ വിട്ടു
മുക്തമാകുമ്പോൾക്കാണാം നിനക്കപ്പുണ്യക്ഷേത്രം.
സത്യമാം സൗന്ദര്യത്തിൽ, സൗന്ദര്യമാം സത്യത്തിൽ
നൃത്തമണ്ഡപം—കാണാം നിനക്കുച്ചിദാനന്ദം!
ഈ പെള്ളിത്തോണി നിനക്കെന്തിനാണെന്നോ?

ലോക-

ജീവിതവാദാശിതന്നകരപററാൻ മാത്രം!”

*

*

*

ഉത്തരംലഭിക്കാത്ത ചോദ്യരൂപത്തിൽത്തന്നെ-
യിപ്പോഴും ചിലയ്ക്കുയാണത്തരായനപ്പക്ഷി.
ജീവനായ്ത്തനിയ്ക്കുളോരൊന്നിനെത്തേടിത്തേടി-
യീവിധം തേങ്ങി തേങ്ങിക്കരയുമതിൻ ചേരിൽ
ഇല്ലൊട്ടും സഹതാപം ലോകത്തി, നല്ലെന്നാകിൽ
ചൊല്ലുമായിരുന്നില്ലേ, വല്ലതും സമാധാനം?

കേണ കേണയ്ക്കോ പൊള്ളം വിരഹച്ചെന്തീയിൽ
(നിൻ
പ്രാണവേദനയേവം ചിരകിട്ടടിയ്ക്കുമ്പോൾ

5 *

കാമലേ, നിന്നെത്തേടിക്കണ്ടത്താതുഴമ്പിടം
മാമകതപ്തപ്രാണഭംഗകം മുജീടുന്നു:—

“വാടാത്തവെളിച്ചമേ വിരമ-
ച്ചെന്തീയിൻറ
മൃടാരാൻ, മരണത്തിൻ, താമര-
വിശറിയാൽ
കാലത്തെക്കൊണ്ടൊന്നെന്നെ വീശിയ്ക്കൂ
വേഗം വേഗം
ചേലിൽ നിന്മടിയിൽ വീണൊന്നു ഞാ-
നറങ്ങട്ടെ!”

XXXII

അനവരതധ്യാനത്തിൻ പുനിലാവി-
ലഴുകുന്നിയും മാമകഭാവനയിൽ
അനുപമിതചൈത്ര്യമേ, നിവൃത്തിത-
നലർ വിതറിപ്പേർത്തും നീയാഗമിപ്പു.
28—10—1116.

XXXIII

ഭാവികാലവസന്തമാസത്തിലെൻ
ജീവിതലത പൂക്കുമെന്നാശയാൽ
ലോലബാഷ്പകണങ്ങളാലിന്നതി-
ന്നാലവാലം നന്നയ്ക്കുകയാണു ഞാൻ!
ധാരധാരയായ്ത്തേങ്ങിക്കരവതി-
ലാരുമെന്നെപ്പഴിച്ചിടായ്ക്കല്ലവം

അല്ലലോരോന്നടക്കുവാനായിടാ -
തുളുപൊട്ടിപ്രലപിപ്പതല്ല ഞാൻ!

ശോകഭാവത്തിലൊരവാരോക്കോതാതെ
മുകനെന്നപോൽ ഞാനങ്ങിരിക്കവേ,
നീരസം വഴിഞ്ഞീടുന്ന നാവിനാ -
ലാരുമെന്നെപ്പഴിച്ചിടായ്ക്കല്ലവു
ഭാവിയിലെൻ മനോഹുകത്തിന്നതി
വാവഴുകുകയേറുവാൻ മാത്രമായ്
ഞാനിതുപോൽ പിരിഞ്ഞൊഴിഞ്ഞെപ്പൊഴും
ധ്യാനലോലനായാവസിക്കുന്നതാം.

പുഞ്ചിരിയുടെ വാചാലഭർമ്മം
നെഞ്ചിടിയുടെ ന'ജ്ജബ്ബസങ്കടം
രണ്ടിനും നടുക്കുള്ളതാമുൾക്കടൽ
കണ്ടു ഞെട്ടുമെൻ മിത്താപിപീലികേ!
കാലമിന്നവ സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ
നൂലിനാലൊരു പാലം രമിക്കയാം!
പോക,പോക പതറാതെ മുന്നോട്ടു
പൂകുവാൻ മെനപാരതയീകൽ നീ!

ചിന്താവിഹാരം

1

ആനന്ദമാനന്ദമതാൺ ഞാന -
നാരാണു പോയോരനവദ്യുരതം
എന്നാലതിൻ കൊച്ചു തമിസുപോലു-
മൊരേടവും ഞാൻ കണികണ്ടതില്ല.

2

വരിഷ്ഠരാണെന്നു തെളിഞ്ഞുനിന്നു
വയോധികന്മാർ ചിലരെന്നോടാതി:—
“കാളപ്പാത്തേരി നടന്നതാമാ-
ക്കാലാരിയെച്ചെന്നു ഭജിക്കൂ കുഞ്ഞേ!”

3

കുളിച്ചു ചാരം വരയിട്ടു പൂശി-
പ്പാലും കരിക്കും കരതാരിലേന്തി
ശിലാതലത്തെശ്ശിപ്പലിംഗമാക്കി-
ശ്ശിരസ്സു കുമ്പിട്ടു ഭജിക്കൂയായ് ഞാൻ.

4

നേരം വെളുത്താൽ നിശയാവതോളം
നാലമ്പലക്കെട്ടിൽ നമസ്കരിയ്ക്കൂ,
കാലക്രമംകൊണ്ടൊരു മാംസവിണ്ഡം
നെററിത്തടം നേടുക മാത്രമുണ്ടായ്.

5

‘പ്രസാദ’മേന്തുന്ന മദീയവക്ത്രം
പ്രസാദമില്ലാതെ വിവർണ്ണമായി
തീരുകഴിഞ്ഞീലയെന്നിതുകൂടും
തീർത്ഥത്തിനാൽ തൃഷ്ണയടക്കിനിർത്താൻ!

6

ദേവാലയഭ്രാന്തൻ പുകഴ്ത്തിടുന്ന
സമ്പൂതമാധുര്യമെഴും ‘നിവേദ്യം’
എന്നാനസത്തിന്റെ വിശപ്പടക്കാ-
നുള്ളൊരുവും ശക്തി വഹിച്ചതില്ല.

7

ഞാനേകിടും ദക്ഷിണനോക്കി നോക്കി
കൺമങ്ങവേ കൈകളുയർത്തിമോദാൽ
പുരോഹിതൻ തന്ന വരങ്ങളെന്റെ
പുരോഗതിയ്ക്കു സ്തബ്ധമായതില്ല.

8

“കല്പിന്റെ മുമ്പാകെ, കുഴഞ്ഞാടിഞ്ഞു
കൈകൂപ്പിനിന്നങ്ങനെ കേണിരുമ്പാൽ
കണ്ടെത്തുമോ, ധാ, കമനീയമാകും
കല്യാണകന്ദം വിടുവിച്ഛിയാം നീ?”

9

കരിയ്ക്കലിമ്മട്ട കുറച്ചു പാക്യം
നിശ്ശബ്ദമായോതി മദീയ പിത്തം
അതേ, മനസ്സാണിരുളികൽനിന്നും
വിമുക്തമാക്കുന്നതു നന്മയെന്നു!

10

ആനന്ദമതം വിളയുന്ന ദിക്കേ-
താണെന്നതെന്നോടു പറഞ്ഞു മനം
എന്നാലതിൻ ചാമയെണഞ്ഞിടാനെൻ
കാൽ ചൂണ്ടലകെട്ടഴിയുന്നതില്ല.

11

സ്വാതന്ത്ര്യമെന്നുള്ളൊരനഘ്നം-
മാനന്ദമാണായതു നേടുവാനായ്
ഇപ്പാരതന്ത്ര്യക്കുടൽ നീന്തി നീന്തി-
ചെല്ലേണമങ്ങേക്കുമെ നമ്മളെല്ലാം.

12

സമതപമെന്നുള്ളതു ടഞ്ഞിടാത്ത
ചങ്ങാടമാണായതു തീർത്തടുക്കിൽ
നമുക്കിതിങ്കൽ തരണം നടത്താൻ
പ്രയാസമുണ്ടാവുകയില്ല പിന്നെ.

13

‘ചാവങ്ങുതൻ പ്രാണമരുത്തു’കൊണ്ടു
പാപിഷ്ഠരാകും പ്രഭുസഞ്ചയങ്ങൾ
പായിച്ചിടും സ്വാത്മസുഖങ്ങളായ
പാക്കുപൊട്ടുക തകർന്നമ്മൾ.

14

വിശപ്പുതട്ടും വയറിൻ വിലാപം
വിത്തേശപരമാർക്കു വിനോദഗാനം
വിയഞ്ഞാലിങ്കും പുലയന്റെ ഗാത്രം
വിപ്രനാ, ഹാ, തീണ്ടലിയുന്ന പാത്രം.

15

വിശ്വാന്തരീക്ഷം, ഹഹ, മുഖ്യാമീ
വിത്തേശർ വീശും വിഷവായുമുലം,
ഭക്ഷിച്ചുപോയ് — നാമതു നീക്കിയില്ലെ-
ന്നാകിൽ സമാധാനമലഭ്യമത്രേ!

16

കല്പാകമിശന്നു വസിയ്ക്കുവാൻ, നാ-
മിന്നാൾ വരേയ്ക്കു വലമെത്ര തീർത്തു
മതത്തിനായി ക്ഷിതിയിങ്കലെത്ര -
ചൊരിഞ്ഞു നാം നിമ്ലജീവരക്തം!

17

നിരത്ഥകൃത്യങ്ങളൊരിയ്ക്കലും നാ-
മിമ്മട്ട ചെയ്യുന്നതു യുക്തമല്ല;
നിസ്തല്യരാകും നരർ നമ്മൾ കഷ്ടം
നില്പുജ്ജമാ വാനരരാവുകെന്നോ!

18

മഹാനഘമാകുന്നൊരാത്മാവു ദൈവം
മനസ്സാണതിൽ ദിവ്യഭംഗലക്ഷേത്രം.
മതം നമ്മിലെല്ലാം സ്വയം സഞ്ജനിക്കും
ഘിതംതന്നെ; സ്വാതന്ത്ര്യമൊന്നുതാൻ മോക്ഷം!

അംബാലിക

I

വലിയൊരു കൊട്ടാരത്തിൽ, വടിക്കിനിൽക്കും, പൂ
വലിമുഴും നടുമുറവളപ്പരികിൽ, (ഞാ-
കരിങ്കുചളാക്കിയൊരു കനകപല്ലികയ്ക്കുതാ
കരിങ്കൽത്തൂണിന്മേൽ ചാരിക്കരഞ്ഞിരിപ്പി!
നീലനിറനീരദങ്ങൾ നിളെ നിരന്നുപോൽ പരി-
ലോലകുന്തളമഴിഞ്ഞു നിലത്തടിഞ്ഞും,
ഉടുപ്പുടവയാകവേ കടുതകകദനത്താൽ
പുടകണ്ണീർക്കണങ്ങളാൽ നനച്ചുകൊണ്ടും
സതി! വാമകരത്തിനാൽ മദദ്വതി വഴിയുമാ
മതിമോഹനാനനാഞ്ജം വഹിച്ചുകൊണ്ടും,
അടക്കിടാനസാധ്യമാമഴലിനാലടിയ്ക്കടി
നെടുവീല്പ്മിട്ടുകൊണ്ടു, ചിരിയ്ക്കു യത്രേ.

II

പരിണയം കഴിഞ്ഞിട്ടു പരിയെക്കോ വോകമൂലം
പരിതപ്തയായ്ത്തീർന്നുരാത്തയുലാൾക്കുള്ളിൽ
പല പല വിചാരങ്ങളുലർത്തി മറിയുമ്പോൾ
പരഭൃതമൊഴിയയ്യോ നടുങ്ങിപ്പോയി.
കരുമാസം മുഴുവനും കഴിഞ്ഞീലസ്സുകമാരി
വരനൊത്തു നിവസിച്ചി,ട്ടതിനു മുന്നിൽ

പരിണീതയവൾ കഷ്ടം, പരിതാപപരിതയായ്
വിരഹത്തിന്മേൽമിതീയിൽ പൊരികയല്ലോ!
പ്രിയതമവിരോധഗത്താലൊരുപോതും സഹിയാ

(തെ

കയൽക്കണ്ണാൾ കരച്ചിലാൽ കഴിപ്പു കാലം.

III

‘മാണിക്യമംഗല’മെന്നു പുകൾവെറും മനസ്സലെ-
യാണിത്തയ്യ, ലന്തഃപുരസുന്ദരതാരം,
കടംബത്തിൽ രതദീപമായ് വിളങ്ങുമിത്തരണി-
യൊടുവിലവശേഷിച്ചോരേകസന്താനം,
നിതാന്തസംതൃപ്തനായി നിവസിക്കും വൃദ്ധവന്ദ്യ-
പിതാവിന്റെ ലാളനകൾക്കേകഭാജനം.

അതുമൂലം പതിനാറു വയസ്സുചെൽവതിൻ മുന്നേ
കുതുകമോടവൾക്കവർ മംഗല്യമേകി
നിരവദ്യമായിട്ടും തഞ്ജാതക പിശേഷമോത്തു
നിരപമനിപുരിയിലവർ മുഴുകി.

‘കുന്ദമംഗല’ത്തുനിന്നൊരുണ്ണിനമ്പുതിരിയന്ന-
സ്സുന്ദരാംഗിയാളെസ്സഹധർമ്മിണിയാക്കി.

IV

ആംഗലപരിഷ്കാരിയെന്നവർ തെറ്റിദ്ധരിയ്ക്കയാൽ
മംഗലശീലനല്ലമേൻ നിന്ദിതനായി.

ഖദർമുണ്ടും, ഷർട്ടും, ഷാളും, ക്രോപ്പും, കണ്ണാടിയു

(മന-

സ്സുദൈവാസികൾ പാടേ ചെറുത്തിരുന്നു.

നാമമന്ത്രഃശാമാദികൾ വെടിഞ്ഞനാസ്തികനൈന്മാ-
 യാമഹാനെയവരൊക്കെപ്പഴിച്ചുചൊല്ലി.

ഏതുചെയ്യാം കർമ്മപാശബന്ധനത്തിലകപ്പെട്ട
 സന്തതമബ്ബസുവൃന്ദം സന്തപിതായ്.

ആററു നോററുണ്ടായ പൊന്നുകുഞ്ഞാത്തോലിൻ

(വിധിയെന്നു

തോററം ചൊല്ലിത്തോഴിമാരും പൊഴിച്ചു കണ്ണീർ.

[അപൂർണ്ണം]

XXXIV

സത്യപ്രകാശമേ, കൂപ്പുകൈമൊട്ടുമായ്
 നിത്യവും നിന്റെ പടിക്കൽ വരുന്നു ഞാൻ.
 പാവനോന്മാദത്തിൽ മിന്നിവിടന്നൊരൻ
 ജീവിതപ്പു നിനക്കുജ്ജ്വലിച്ചൊരുവാൻ!

നിൻകാൽ കഴുകിച്ചിടാവു നിരന്തരം-
 മെൻകൂൾ പൊട്ടിയുതിരുന്ന കണ്ണനീർ.
 ചെന്നെത്തട്ടെൻ നിമേഷങ്ങളൊക്കെയും
 നിന്നെക്കുറിച്ചുജ്ജ്വലനരാഗചിന്തയിൽ.
 നിൻമൗനസംഗീതസാരം തുളുമ്പലാൽ
 ധന്യമാകട്ടെയീപ്പൊള്ളയോടകുഴൽ.
 സത്യപ്രകാശമേ, മേരട്ടെ നിന്നോടു
 സദൃസം ഞാനാം ക്ഷണികാമികുണം!

8-3-1109.

ഉറുമ്മിള

“അംഗീകരിയ്ക്കുകിപ്പുഷ്പാഞ്ജലികളെ
നിങ്ങളെല്ലാരുമും വനദേവതകളേ!
കാനനവീഥിയിൽ നിങ്ങളെൻ കാന്തനെ -
കാണമ്പൊഴെല്ലാമനുഗ്രഹിയ്ക്കേണമേ!”

വാരുണദിക്കിൽ പനീരലർത്താലവും
ചാരുക്കുഞ്ചിലേന്തിനിന്നുങ്ങനെ
ഭക്ത്യാദമപൂർവ്വമഞ്ജലിമെന്തായാ -
ണപ്പൊഴാഗ്രീഷ്ഠാന്തസംയാഹനസന്ധ്യയും...
ഏതോവിരഹിണിതൻ നെടുവീല്പ്പോൽ
വാദപച്ചാത്തിലലയുന്നു മാരുതൻ
കുന്നിന്റെ പിന്നിൽക്കിളയെന്നു പഞ്ചമി -
ച്ചുറ്റനൊരോമൽക്കിനാവെന്നമാതിരി!
കോന.ലരാജസൗധാരാമളവിലെ -
കോമളശ്രീലസരസിജവാപിയിൽ
നീരാടിയിറന്നുടുത്തു നിതംബത്തിൽ
നീലമുകിൽക്കുന്തൽ വീണലഞ്ഞുങ്ങനെ
തങ്കക്കാടി വിളക്കൊന്നൊരു കയ്യിലും
പങ്കജപ്പൂന്താലമന്ത്രകമത്തിലും
ഏന്തി, കുലദൈവതക്ഷേത്രഭൂമിയിൽ
താന്തയായ് നിന്നു ഭജിയ്ക്കയാണുമ്മിള:—

“അംഗീകരിയ്ക്കുകിപ്പുഷ്പാഞ്ജലികളെ
നിങ്ങളെല്ലാരും വനദേവതകളേ!
കാനനരംഗത്തിൽ നിങ്ങളെൻ കാന്തനെ -
കാണമ്പൊഴെല്ലാമനുഗ്രഹിയ്ക്കേണമേ!”

ആ രഘുനന്ദനഭക്തസഹജനെ
കാരുണ്യപൂർവ്വകം കാത്തുകൊള്ളേണമേ!
ഒത്തില്ലെന്നിതും പദാഞ്ജങ്ങളെൻമടി-
ത്തട്ടിലെടുത്തുവെച്ചാമനിച്ചീടുവാൻ.

[അപൂർണ്ണം]

— ❦ —

XXXV

മരണം!—മരണമോ? — മരണം പോലും!—കഷ്ടം!
മനമേ, മതിയാശ്രു നിന്റെ ജല്പനമെല്ലാം!
ജീവിതം വെറും സ്വപ്നമാണെങ്കിലായിക്കോട്ടേ
ഭൂവിലസ്സുപപ്നംകാണലാണെന്നാലെനിക്കിഷ്ടം.
മരണം തരുന്നൊരപ്പൂഞ്ചിരിക്കായിട്ടു ഞാൻ
വെറുതെ കളയില്ലിജ്ജീവിതബാഷ്പം തെല്ലും.
ഭുവമാഗ്നിയിൽക്കൂടിത്തന്നെ പോയാലേ, ചെല്ല
ഭുവമൊരല്പംപോലും തീണ്ടാത്ത സാമ്രാജ്യത്തിൽ!

17—4—1111.

XXXVI

നിർവൃതിതൻനികഞ്ജകങ്ങളിൽ
നിന്നെ നോക്കി നടന്നു ഞാൻ!
ഒന്നരണ്ടു,ല്ലൊരായിരം ജനം
നിന്നെക്കാണാതെഴുന്നു ഞാൻ.

13—9—1111.

കല

[ഒരു ഗീതകം]

കലയെന്നാണെന്നല്ലേ? ജീവിതത്തിനകാളും
വിലപെട്ടിട്ടുമാരു 'ശക്തി'യാണതു തോഴീ!
സപ്തചൈതന്യം വീശും ഭാഷന, കാട്ടും ദിവ്യ-
സപ്തമാ, ണതിൻ മീതെയില്ല മരൊന്നുതന്നെ!
ഘടയങ്ങളെത്തമ്മിൽ കൂട്ടിമുട്ടിച്ചാ ദിവ്യ-
പ്രയണത്തെളിമിന്നൽ, മിന്നിത്തുറന്നതുപോലെ,
ശക്തിയുള്ളതായില്ല മരൊന്നും ഭവനത്തി-
ലത്രമേലനവദ്യമാണതിൻ സാധീനതപം.
ഒന്നിനും സാധിത്തുറത്ത പലതും 'കല'ചെന്നു-
നിന്നൊരു മനുഷ്ഠിതംകൊണ്ടു നിവിരപ്പും നേടും!
ഒരുകലത്തും വാരിപ്പോവുകില്ലതിൻ പൊയ്ക-
യൊരുകലത്തും മാറ്റംതെരുകില്ലതിൻ നൗക!
കലയെ—നിർപ്പാണപ്പകലയെ—സൗന്ദര്യപ്പൊ-
ന്നലയെ—പ്പുല്ലിപ്പുല്ലി മന്മനം തളന്നാവു!!

XXXVII

പ്രണയമയോന്മാദികേ, ജീവിതത്തി-

ലിനിയൊരുനാൾ നിന്നെ ഞാൻ കാണുമെങ്കിൽ....!

6—8—1111.

XXXVIII

[പി. എം. അച്യുതവാരിയർ സാറിന്റെ അപേക്ഷയനുസരിച്ചു തൃക്കാരിയൂർ യുവജനസംഘം വക വായനശാലയുടെ ഉൽപ്പാടനസമ്മേളനത്തിന് എഴുതിയയച്ചുകൊടുത്ത ആശംസ.]

ആരണ്യോത്സവ, മാദരാ, ചന്ദ്രിനം

സോൽക്കഷ്ണമാത്മപ്രഭാ-

പൂരത്തിന്നുറവായുദിച്ചയരുമി-

ഗ്രന്ഥാവലീമന്ദിരം

സാരജ്ഞക്കുന്ദ്രുതിയും, പതിതരാ-

മജ്ഞക്കു വിജ്ഞാനവും

പാരമ്യത്തിലണച്ചു വെൺപുകൾ പൊഴി-

ജ്ഞേ ചിരം മേൽക്കുമേൽ!

28—10—1117.

XXXIX

ഭവനരംഗത്തിൽ പ്രണയഭിക്ഷുവി-

നെവിടെച്ചെന്നാലും പരിഭവം.

പരിഭവം വെറും പരിഭവം—അയ്യോ

പരമദുസ്സഹം, ദയനീയം!!

18—12—1107.

ഒരു കത്തു്

[To. Miss T. R. Vimala]

പരിശുദ്ധസൗഹൃദപൂരം പൂണ്ടു
പരിചിൽ നിൻലേഖനസാരം.
മമ ചിത്തഭംഗം നകൻ—ചിന്താ—
മലരണിത്തോപ്പിൽപ്പറന്നു.
പരിപൂതഃസ്തഥമരണം—ഘൃശി—
പരിമളം വീശിയമനം.
തവ രമ്യലേഖനസുനം—കാവ്യ
തരളതയാലാകമാനം
ഹൃദയം കവൻ ലസിപ്പു—ജീവൻ
മദഭരം മന്ദാമസിപ്പു!
അനുപദസാന്തപനസാന്ദ്രം—അതെ—
ന്താവദ്യനിവാണകേന്ദ്രം!
അതിനിതാ നല്ലന്യോനാദ്യം—ഞാനെ—
ന്നനുഭവാനാദിവാദ്യം!

*

*

*

പരമാത്മസ്നേഹത്തിൻ സത്തേ—വെല്ല
കരുണതൻ ചെന്തളിർത്തൊത്തേ!
സതതം ഞാൻ താവകമിത്രം—നീയെൻ
സമുചിതവാത്സല്യപാത്രം!
തണൽവിരിച്ചതൃനക്ഷത്രം—ശാന്തി
തളിരിട്ടനില്ലമിക്കാലം

അതി. ന്നടചോട്ടിലിരിയ്ക്കും—നമു-
ക്കതുമിതുമോതി രസിയ്ക്കാം!
അണിഭം വിവിധപ്രതാപം—വക്ഷേ
ഷണികമിജ്ജീവിതദീപം
വിരലുകൊണ്ടെന്നാലും തൊട്ടാൽ — പൊള്ള-
മിതളാണതെങ്ങാനും കെട്ടാൽ
നില നില്ക്കുമസ്വപ്നകാലം—വക്ഷേ
വിഘ്നമതുജ്ജപലശ്രീലം
കരിവിടിപ്പിയ്ക്കാത്ത ലേശം— അതിൻ
കനകപ്രമുഖപ്രകാശം!
ചൊരിയുക മേല്ക്കുമേൽ സ്നേഹം—കാന്തി-
ത്തിരയിൽ മുങ്ങാത്തമഹേമം!
ഇതു നിത്യമുള്ളിൽസ്മരിയ്ക്കൂ—ദേവി
സതതം നീ ശാന്തി ഭജിയ്ക്കൂ!

*

*

*

തവ ചിത്തം പുല്ലിയെന്നുൾപ്പൂ—ഞാനും
തരസാ മറുകത്തയപ്പൂ.
സകലസൗഭാഗ്യസമേതം—വെല്ല
സമ്മജേ, നീ സഞ്ചിതാമോദം!
വിജയം നേർന്നും സുശീലേ—ജ്യേഷ്ഠൻ
വിരമിച്ചിടുന്നു വിമലേ!!

XXXX

ആയിരംകൂട്ടമനുനയമോത്തുകൊ-
ണ്ടാമണിഞ്ഞെന്നലടുത്തിടുമ്പോൾ;

മൊട്ടിട്ട മുല്ലപോ, ലെങ്ങാനും ഞാനൊന്നും
തൊട്ടാൽ, കണ്ണുണ്ടു, മേക്കോമളാംഗി
മിന്നലുലയുന്ന കുണ്ണുറിനാലവ -
ഉള്ളെന്നയനങ്ങാതുടക്കിനിന്തും
പെട്ടെന്നു തുവെള്ളിപ്പുകുളുതിന്തപോൽ
പൊട്ടിച്ചിരിച്ചവൾ കുണ്ണുപൊത്തും!

17—8—1110.

XXXXI

കുന്തച്ചുലോപംനിമിത്തം, നിജാധീശ -
കർക്കശരാപേന കാന്താവിയുക്തനായ്,
അസ്തംഗതപ്രഭാവപൂനായ് മേവിനാൻ
ദുസ്തരക്ലേശം സാധിച്ചൊരു വത്സരം,
ജാനകീദേവിതൻ സ്നാനസമ്പൂതമാം
കാനനതീർത്ഥങ്ങളല്ലസിചുങ്ങനെ
ശ്യാമളച്ഛായാതരക്കൾ നിറഞ്ഞിടും
രാമഗിരിയിലൊരേകാന്തകാമുകൻ.

ജായാവിയുക്തപരവശൻ, ഭ്രംശിത -
ജാതരൂപോജ്ജ്വലകങ്കണഹസ്തവാൻ
ദീനനായ് മാസങ്ങൾ മൂന്നുനാലമ്മട്ടി -
ലാനയിച്ചാനാ നഗത്തിലകാമുകൻ.
ആശാധമാസപ്രഥമദിവസത്തി -
ലാശ്ലിഷ്ടസാനുചായാകുരൂപമായ്
ഉത്തംഗമാം കൊടുംപാറയെ നേരിട്ടു
കുത്തുപിടിച്ചു കൂത്താടിസ്സുകെഴുതുകാ
ഖേലനലോലനായ് മേവും ഗജത്തിനെ -
പ്പോലെ കണ്ടോനൊരു കാളമേഖത്തിനെ.

കാമിതോൽപാദനകാരണമാകുമാ -
 കാർമുകിൽപ്പുണ്ഡിന്റെ മുന്നിലെ,മട്ടിലോ
 വിസ്കുന്ദിതാത്മബാഷ്പാദ്രുനായാത്തനായ്
 വിത്തേശപരൻ തന്നനുചരനാമവൻ
 ചിന്തയിലാണ്ടുകൊണ്ടേറെനേരം മനം
 നൊന്തൊന്നൊത്തങ്ങനെ നോക്കിനിന്നീടിനാൻ
 കേവലം കാർമുകിൽ കാൺകെപ്പുകൻപോം
 ഭാവം മനസ്സിൽ സുഖികൾക്കുപോലുമേ;
 കാമൽപ്രിയായ്ശ്ലേഷസക്തനാം ഭരസ്ഥ -
 കാമകൻതൻകഥ പിന്നെയെന്നോതുവാൻ?

[അപൂർണ്ണം]

2—7—1116.

XXXXII

[മന്ദമന്ദ പത്മനാഭപിള്ളയുടെ ഷഷ്ഠ ധ്വജപുത്തി സംബ
 സ്ഥിച്ച കൈനിക്കര കുമാരപിള്ളയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം, എ
 റണാകുളം മഹാരാജകീയകലാശാലയിൽ പഠിക്കുമ്പോൾ, എ
 ഴുതിക്കൊടുത്ത മംഗളാശംസ.]

മഹിതസേവനമന്ദാരദാരുവിൻ
 മലർവിരിച്ചു മരതകച്ഛായയിൽ
 അവശലോകത്തെയാനയിച്ചാനയി -
 ചുവധിയില്ലാത്ത ശാന്തിയേകി സ്വയം
 അനുദിനം മാനവോൽകഷ്ഠപുത്തിത -
 നദിയുറപ്പിനായപ്പിച്ചു ജീവിതം
 വിലസുമുജ്ജ്വലനായകതാരക -
 വിമലഹിരമേ, നിന്നാൾ ജയിക്കു നീ!

വിവിധഭാവന തട്ടിയുണർമ്മി
നവസുമംഗളഷഷ്ടിപൂർണ്ണസവം,
ജനിതമോദം നവോൽകൃഷ്ടജീവിത-
ജയപതാക പാത്തിടട്ടെന്നുമേ!
പരിചരിച്ചിട്ടങ്ങയെസ്സന്തതം
പരമസൗഭാഗ്യപൂർത്തികൾ മേൽക്കുമേൽ!!

സാവിത്രി

മംഗളാത്മികേ ദേവീ, ഗർഭിഷ്ടയാകും കാലം
തുംഗഭക്ത്യാ നിന്നുന്നിൽ കൂപ്പുകൈയുമായ് നില്പു.
ചഞ്ചലശതാഞ്ജുങ്ങൾതൻ കളിപ്പുഞ്ചെണ്ടുകൾ
സഞ്ചയിച്ചീലെത്ര നിൻപാദങ്ങൾ, പവിത്രങ്ങൾ!

ഗജ്ജനംമൂലം ലോകം മുഴുവൻ വിറപ്പിച്ചു
നിജ്ജിതനായ്നിന്നോരാ മൃത്യുസിംഹത്തേപ്പോലും
കേവലമൊരനോക്കാൽ മാൻകിടാവാക്കിത്തീർത്ത
താവകപ്രഭാവമാം ശുക്രനക്ഷത്രംപോലെ

ഇന്നോളമുദിച്ചിട്ടില്ലന്യശക്തിതൻ താര-
മൊന്നുമേ പൂരാണത്തിൻ വിസ്തൃതചിഹ്നായസ്സിൽ
ഉണ്ടരുന്ധതി നിന്റെ തോഴിയായൊരു മുല്ല-
ച്ചെണ്ടു, നീ മഹാനാമമോഹനസിതാഞ്ജുവും!
ജന ചിത്തത്തിൻ ചിന്താമേഘങ്ങളുയർന്നു-
ന്നണിയിട്ടണയുന്ന നിൻപാദമാശ്ലേഷിച്ഛാൻ!

മന്ത്രിസാധ്യതയുളളാരതിരിൻ വക്കത്തുചെ-
ന്നെത്തിനോക്കുകമാത്രമല്ല നീ ചെയ്തു ധന്വേ.....

പിന്നെയോ? പുമാതനദാരതീയാദിഗർഭത്തിൻ
മിന്നൽനിന്നഭിധാനം പാടാത്ത വിളക്കാക്കി!

നീ മരിച്ചോരേപ്പോലും തലകാലം ജീവിപ്പിയ്ക്കെ
നീ മരിച്ചോത്തോളായി, നിത്യത നിന്റേതായി!

സ്തുതികീർത്തനമൊന്നും വേണ്ട നിൻനാമത്തിൽ ചൊൻ-
കുതിർ പൊങ്ങുവാൻ, ലോകമായതിൽ മുങ്ങിപ്പോൻ!
വനിതാദൾത്തിന്റെ നിത്യകംഗളാപ്തമാ-
നനോലാജപലഹേമമചിഹ്നമേ നമസ്കാരം!

XXXXIII

What does little birdie say?

വിണ്ണിൻ നീലച്ചുരുളുകളിൽ —

പൊന്നിൻപൂലരൊളികിളുരുമ്പോൾ;

പൂളകിതരളിതലതികകളിൽ —

പുതുമലർമൊട്ടുകൾ വിരിയുമ്പോൾ;

പച്ചശ്രുടിനകശമരം —

പക്ഷികളെന്തെന്നോതുന്നു?

“അമ്മേ ചിറകുവിരിച്ചിനി ഞാൻ

മെമ്മേ പാറിപ്പോകട്ടേ!

തെരുതെരെ വിണ്ണിൻ ചിറകുകളിൽ

ചിറകുവിരിച്ചു പറക്കട്ടേ!”

മെല്ലക്കഞ്ഞിനു മറുപടിയിങ്ങനെ —

തള്ളക്കിളിയുടനേകുന്നു:—

“കുറെനാൾകൂടിക്കഴിയട്ടേ

ചിറകുമുളച്ചു വളരട്ടേ.

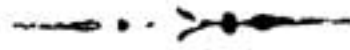
വലിയ കൊടുങ്കാറ്റാലറിവരും
വഴികളിലൊന്നും തളരാതെ;
വിവിധവിപത്തുകൾ വീശും വലകളിൽ
വിവരം വീണു കടുങ്ങാതെ;

.....”

7—5—1113.

എന്തിനു കവികളേ, ഹാ, നിങ്ങളിത്രനാള-
മെന്തിനെൻ തന്നിരൂപം മറച്ചുവെച്ചു?

7—10—1111.

ചില പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ

1. രണ്ടിടങ്ങഴി	2	8	0
ഗ്രന്ഥകർത്താ: തങ്കഴി			
2. തലയോട്	1	8	0
3. മൂടുപടം	2	8	0
ഗ്രന്ഥകർത്താ: പൊററക്കാട്			
4. പ്രതികാരമുറ്റം	2	8	0
ഒരു നോർവീജിയൻ നോവൽ വിവ: ചങ്ങമ്പുഴ			
5. കളിത്തൊഴി	2	8	0
6. അമൃതകുമാരി (ഒരു ഡിഡക്ടീവ് നോവൽ)	1	8	0
7. ലാത്തിയും പൂക്കളും (ചെറുകഥകൾ)	1	8	0
പി. സി. കുട്ടികൃഷ്ണൻ.			
8. വ്യാഴവട്ടസ്മരണകൾ	1	4	0
ബി. ഐ. അണിയമ്മ.			
9. വിചാരവിപ്ലവം (രണ്ടാം പതിപ്പ്)	2	0	0
കാരിപ്പുഴ.			
10. വിമർശനശില്പം	1	0	0
11. നീണ്ട കവിതകൾ	1	4	0
എൻ. വി. കുഞ്ഞുവാരിയർ.			
12. കല്ലോലമാല—ചങ്ങമ്പുഴ	1	4	0
13. ശബ്ദങ്ങൾ—ബഷീർ	1	8	0
14. പ്രയാണം—മുണ്ടാശ്ശേരി	0	12	0
15. മുന്നോട്ട് (ഏകാങ്കനാടകം)	1	4	0
പി. കേശവദേവ്.			
16. പതിതചങ്കു (തങ്കഴി)	1	4	0

മംഗളോദയം ലിമിറ്റഡ്,
തൃശ്ശിവപേരൂർ.